

[Thestrup.]

i møntens værdi. Men jeg fremhævede, at vi ville være med til at finde andre veje til at ramme jordspekulationen og inddrage den del af stigningen, der med rette tilkommer samfundet.

Den højtærede minister var øjensynlig misfornøjet med, at jeg havde nævnt, at dette lovforslag bevægede sig på grænsen af det grundlovsstridige. Ja, det sagde jeg, og det er stadig min mening, og den vil jeg ikke fravige, selv om den højtærede minister er utilfreds med det. Jeg er nemlig ganske overbevist om, at der vil komme indsigelser mod denne lov i retning af, at den er grundlovsstridig. Efter min opfattelse er den som sagt inden for grænsen — den kan passere; men det kan dog ikke være meningen, at man ikke skal kunne gøre opmærksom på, at et lovforslag kan forventes at ville blive mødt med den indsigelse, at det er grundlovsstridigt.

Jeg er ganske klar til, hvis den højtærede finansminister nærer ønske derom under den fortsatte behandling af lovforslaget, også at behandle vurderingsreglerne. Efter min mening er der i selve fremgangsmåden ved vurdering noget, der ikke er tilfredsstillende, og hvis det er muligt at finde frem til noget bedre, vil jeg da hellere end gerne medvirke dertil. Men jeg tvivler på, at det er muligt. Jeg tror, det forholder sig, som det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen sagde, at man ikke gennem vurderingerne er i stand til at klare de spørgsmål.

Minister Viggo Starcke: Jeg ønsker blot at gøre nogle bemærkninger til det ærede medlem hr. Thestrup i anledning af hans udtalelser om grundlovsstridighed i forbindelse med grundskyld og grundstigningsskyld. Jeg synes, grundloven er så vigtig en lov, fordi den er fundamentet for al anden lovgivning, at vi dog før eller senere må have klaret dette spørgsmål. Op igennem årene har jeg gentagne gange både i tale og i skrift diskuteret dette spørgsmål med det ærede medlem hr. Thestrup, og jeg synes snart, det var på tide, at man kunne nå frem til et resultat.

Jeg vil gerne minde om, at junigrundloven blev givet den 5. juni 1849. Nøjagtigt et år før blev der gennemført de såkaldte

krigshartkornsskatter af 5. juni 1848, der var en slags grundskyld, som hvilede på jordens landbrugsmæssige bonitet. De blev gennemført under den slesvigske krig og var således en realitet, da grundloven blev gennemført året efter, idet det var selve martsministeriet, der gennemførte krigshartkornsskatterne af 1848. I året 1844 gennemførtes det, som man kalder den store jordskyldsætning i Danmark — beskrevet i et meget interessant værk af Reventlows trofaste medarbejder Christian Rothe — og denne jordskyld var hovedkernen i de såkaldte hartkornsskatter. Det var ikke nogen ligegyldig afgift, idet den indbragte næsten halvdelen af, hvad samtlige skatter i Danmark indbragte i midten af forrige århundrede. Dette vil altså sige, at da den grundlovgivende rigsdag vedtog grundlovens ejendomsretsparagraf, den nuværende § 73, blev selve grundskyldsprincippet betragtet som en realitet. Dertil kommer, at trods § 73s bestemmelser om fuldstændig erstatning ved ekspropriation er den nuværende grundskyld til staten, den nuværende grundskyld til kommunerne, den nuværende grundskyld til amterne, den nuværende jordrente, som betales af vore næsten 12 000 jordrentebrug, og den bestående grundstigningsskyld gennemført uden nogen form for erstatning. Hvis derfor det ærede medlem hr. Thestrup mener, at dette er grundlovsstridigt, vil jeg gerne bede ham besvare følgende spørgsmål: ønsker det konservative folkeparti da at ophæve den bestående grundskyld, den bestående grundstigningsskyld og de bestående jordrentebrug? Og så vil jeg gerne bede det ærede medlem redegøre for, hvem han ønsker disse milliardværdier skal tilfalde.

Finansministeren (Kampmann): Jeg takker det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen, fordi han så klart gav udtryk for, at han ikke var mod grundstigningsskylden, men kun mod en udvidelse af den. Så kan vi begrænse diskussionen til, hvor rimeligt det er at udvide den. Det ærede medlem hr. Thestrup har sagt, at han er imod grundstigningsskyld — jeg skal vende tilbage dertil.

Det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen mente ikke, man kunne gøre vurderingerne